

NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2023/1066**ze dne 1. června 2023****o použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie na některé kategorie dohod o výzkumu a vývoji****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Rady (EHS) č. 2821/71 ze dne 20. prosince 1971 o použití čl. 85 odst. 3 Smlouvy na kategorie dohod, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě ⁽¹⁾, a zejména na čl. 1 odst. 1 písm. b) uvedeného nařízení,po zveřejnění předlohy tohoto nařízení ⁽²⁾,

po konzultaci Poradního výboru pro restriktivní praktiky a dominantní postavení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení (EHS) č. 2821/71 zmocňuje Komisi, aby prostřednictvím nařízení použila čl. 101 odst. 3 Smlouvy na některé kategorie dohod, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě spadajících do působnosti čl. 101 odst. 1 Smlouvy, jejichž předmětem je výzkum a vývoj výrobků nebo postupů až po stadium průmyslového použití, a využití výsledků, včetně ustanovení o právech duševního vlastnictví.
- (2) Podle ustanovení čl. 179 odst. 2 Smlouvy má Unie podporovat podniky, včetně malých a středních podniků, v jejich činnosti v oblasti výzkumu a technologického rozvoje vysoké úrovně a podporovat jejich snahy o vzájemnou spolupráci. Spolupráce mezi podniky v oblasti výzkumu a vývoje může přispět k dosažení cílů Zelené dohody pro Evropu ⁽³⁾.
- (3) Nařízení Komise (EU) č. 1217/2010 ⁽⁴⁾ definuje kategorie dohod o výzkumu a vývoji, které podle Komise zpravidla splňují podmínky stanovené v čl. 101 odst. 3 Smlouvy. Platnost uvedeného nařízení skončí dne 30. června 2023. Vzhledem k celkově pozitivním zkušenostem s používáním uvedeného nařízení a výsledkům jeho hodnocení je vhodné přijmout nové nařízení o blokových výjimkách.
- (4) Toto nařízení má usnadnit výzkum a vývoj a zároveň účinně chránit hospodářskou soutěž. Toto nařízení má rovněž zajistit přiměřenou právní jistotu podnikům. Plnění těchto cílů by mělo brát v úvahu potřebu v nejvyšší možné míře zjednodušit správní dozor a právní rámec.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 285, 29.12.1971, s. 46.

⁽²⁾ Úř. věst. C 120, 15.3.2022, s. 9.

⁽³⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)640 final).

⁽⁴⁾ Nařízení Komise (EU) č. 1217/2010 ze dne 14. prosince 2010 o použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie na některé kategorie dohod o výzkumu a vývoji (Úř. věst. L 335, 18.12.2010, s. 36).

- (5) Do určité úrovně tržní síly lze pro použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy obecně předpokládat, že kladné účinky dohod o výzkumu a vývoji převažují nad všemi zápornými účinky na hospodářskou soutěž.
- (6) Pro použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy formou nařízení není nutné definovat dohody, na které by se mohl vztahovat čl. 101 odst. 1 Smlouvy. Při individuálním posouzení dohod podle čl. 101 odst. 1 Smlouvy je nutné vzít v úvahu několik faktorů, zejména strukturu relevantního trhu.
- (7) Spolupráce v oblasti společného nebo placeného výzkumu a vývoje a v oblasti využívání výsledků s největší pravděpodobností přispěje k podpoře technického a hospodářského pokroku, pokud budou strany přispívat schopnostmi, aktivy nebo činnostmi, které se doplňují.
- (8) Obecně lze očekávat, že spotřebitelé budou mít ze zvýšeného objemu a efektivity výzkumu a vývoje prospěch díky zavádění nových nebo zlepšených výrobků, technologií nebo postupů, rychlejšímu uvádění těchto výrobků, technologií nebo postupů na trh nebo snížení cen, které přinesou nové nebo zlepšené výrobky, technologie nebo postupy.
- (9) Společné využívání výsledků může mít různé formy, jako je výroba a distribuce výrobků nebo použití technologií nebo postupů nebo postoupení práv duševního vlastnictví nebo udělení licence k těmto právům nebo sdělení know-how nutného pro takovou výrobu nebo použití, které významně přispívají k technickému nebo hospodářskému pokroku.
- (10) Pro zdůvodnění výjimky zavedené tímto nařízením by se mělo společné využívání týkat výrobků (včetně zboží a služeb), technologií nebo postupů, pro které je využití výsledků výzkumu a vývoje nezbytné.
- (11) Všechny strany by se navíc měly v dohodě o výzkumu a vývoji dohodnout, že budou mít všechny plný přístup ke konečným výsledkům společného výzkumu a vývoje, včetně veškerých vzniklých práv duševního vlastnictví a know-how, pro účely dalšího výzkumu a vývoje a pro účely využívání, a to jakmile budou konečné výsledky k dispozici. Přístup k výsledkům by neměl být obecně omezen, pokud jde o využití výsledků pro účely dalšího výzkumu a vývoje. Pokud však strany v souladu s tímto nařízením svá práva na využívání omezí, zejména pokud se na oblast využívání specializují, může být přístup k výsledkům pro účely využívání příslušným způsobem omezen. Pokud se navíc výzkumu a vývoje budou účastnit akademické instituce, výzkumné ústavy nebo podniky provádějící výzkum a vývoj jako komerční službu, aniž by se aktivně účastnily využívání výsledků, mohou se dohodnout na použití výsledků výzkumu a vývoje výhradně pro účely dalšího výzkumu a vývoje.
- (12) V závislosti na svých schopnostech a obchodních potřebách se mohou strany na spolupráci v oblasti výzkumu a vývoje účastnit nerovným dílem. Aby tedy bylo možno zohlednit a vynahradit rozdíly v hodnotě a povaze podílů jednotlivých stran, smí dohoda o výzkumu a vývoji využívající výjimku zavedenou tímto nařízením stanovit, že jedna strana vynahradí jiné straně získání přístupu k výsledkům pro účely dalšího výzkumu a vývoje nebo využívání. Tato náhrada by však neměla být natolik vysoká, aby přístupem fakticky bránila.
- (13) V případech, kde dohoda o výzkumu a vývoji společné využívání výsledků nestanoví, by si strany měly na základě dohody o výzkumu a vývoji udělit vzájemný přístup ke svému dosavadnímu know-how, pokud je toto know-how nezbytné pro účely využívání výsledků ostatními stranami. Jakákoliv účtovaná náhrada (např. licenční poplatky) by neměla být natolik vysoká, aby ostatním stranám v přístupu k know-how fakticky bránila.

- (14) Výjimka zavedená tímto nařízením by měla být omezena na dohody o výzkumu a vývoji, které neumožňují podnikům vyloučit hospodářskou soutěž ve vztahu k podstatné části výrobků, technologií nebo postupů tímto dotčených. Z blokové výjimky je proto nutné vyloučit dohody mezi konkurenty, jejichž celkový podíl na trhu výrobků, technologií nebo postupů, které mohou být pomocí výsledků výzkumu a vývoje zlepšeny, zastoupeny nebo nahrazeny, v době uzavření dohody přesahuje určitou úroveň.
- (15) Pokud jedna strana financuje několik projektů výzkumu a vývoje prováděných konkurenty v souvislosti s týmiž výrobky, technologiemi nebo postupy, nelze vyloučit, že mohou vzniknout účinky uzavření trhu škodlivé pro hospodářskou soutěž, zejména pokud tato strana vůči třetím stranám získá výlučné právo na využívání výsledků. Proto, pokud jde o dohody o placeném výzkumu a vývoji, by měla být výhoda výjimky zavedené tímto nařízením omezena na dohody, v jejichž rámci celkový podíl všech stran účastnících se těchto spojených dohod na trhu, to znamená financující strany a všech stran, které výzkum a vývoj provádějí, nepřesahuje určitou úroveň.
- (16) Na výjimku zavedenou tímto nařízením by se však neměl vztahovat práh podílu na trhu v případě, že strany dohody o výzkumu a vývoji nejsou konkurenčními podniky, pokud jde o výrobky, technologie nebo postupy, které mohou být zlepšeny, zastoupeny nebo nahrazeny výrobky, technologiemi nebo postupy vzniklými na základě této dohody. Patří sem například dohody týkající se vývoje výrobků, technologií nebo postupů, které by vytvořily zcela novou poptávku, nebo výzkumu a vývoje, který úzce nesouvisí s konkrétním výrobkem, technologií nebo postupem nebo ještě není zaměřen na konkrétní cíl.
- (17) Nelze se domnívat, že se na dohody o výzkumu a vývoji buď vztahuje čl. 101 odst. 1 Smlouvy, nebo že nespĺňují podmínky čl. 101 odst. 3 Smlouvy, jakmile je překročen práh podílu na trhu stanovený v tomto nařízení nebo nejsou splněny jiné podmínky stanovené tímto nařízením. V takových případech musí být podle článku 101 Smlouvy provedeno individuální posouzení dohody o výzkumu a vývoji.
- (18) Aby bylo zajištěno zachování účinné hospodářské soutěže během společného využívání výsledků společného nebo placeného výzkumu a vývoje, mělo by být stanoveno, že blokovaná výjimka přestane platit, pokud celkový podíl stran na trhu výrobků, technologií nebo postupů vzniklých tímto výzkumem a vývojem přesáhne určitou úroveň. Výjimka by však měla bez ohledu na podíly stran na trhu být po určité období po zahájení společného využívání i nadále použitelná v očekávání stabilizace jejich podílů na trhu, zejména po zavedení zcela nového výrobku, a měla by zaručovat minimální období návratnosti příslušných investic.
- (19) Výjimka zavedená tímto nařízením by se neměla vztahovat na dohody obsahující omezení, která nejsou nezbytná k dosažení kladných účinků vzniklých na základě dohod o výzkumu a vývoji. V zásadě by dohody obsahující určité typy přísných omezení zaměřených proti hospodářské soutěži, například omezení svobody stran provádět výzkum a vývoj v oblasti, která nesouvisí s dohodou, stanovení cen účtovaných třetím stranám, omezení výroby nebo prodeje a omezení pasivního prodeje výrobků, technologií nebo postupů vzniklých společným nebo placeným výzkumem a vývojem, měly být z výhod výjimky zavedené tímto nařízením vyloučeny, bez ohledu na podíl stran na trhu. V této souvislosti omezení oblasti použití neznamenají omezení výroby nebo prodeje a nezakládají omezení z hlediska území nebo zákazníků.
- (20) Práh podílu na trhu, vyloučená výjimka pro určité dohody a podmínky stanovené tímto nařízením obvykle zajišťují, že dohody, na které se vztahuje blokovaná výjimka, neumožňují stranám vyloučit hospodářskou soutěž ve vztahu k podstatné části výrobků, technologií nebo procesů tímto dotčených.
- (21) Dohody mezi podniky, které nejsou konkurenčními dodavateli výrobků, technologií nebo postupů, jež mohou být pomocí výsledků výzkumu a vývoje zlepšeny, zastoupeny nebo nahrazeny, a které splňují podmínky tohoto nařízení, vyloučí účinnou hospodářskou soutěž v oblasti inovační pouze za výjimečných okolností. Je proto vhodné umožnit, aby takové dohody mohly využívat výjimky zavedené tímto nařízením bez ohledu na podíl na trhu, a případné výjimečné případy řešit odejmutím výhody výjimky zavedené tímto nařízením. Výjimkou pro tyto

dohody podle tohoto nařízení není dotčeno posouzení z hlediska hospodářské soutěže u dohod o výzkumu a vývoji, které nesplňují podmínky tohoto nařízení, nebo dohod, u nichž byla výhoda výjimky zavedené tímto nařízením odejmuta.

- (22) V tomto nařízení by měly být uvedeny typické situace, ve kterých lze podle článku 29 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ⁽⁷⁾ považovat za vhodnou výhodu výjimky zavedené tímto nařízením odejmout.
- (23) Vzhledem k tomu, že jsou dohody o výzkumu a vývoji často dlouhodobé povahy, zejména pokud se spolupráce rozšíří i na využívání výsledků, měla by být doba platnosti tohoto nařízení stanovena na dvanáct let,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Definice

1. Pro účely tohoto nařízení se použijí tyto definice:
 - 1) „dohodou o výzkumu a vývoji“ se rozumí dohoda uzavřená mezi dvěma nebo více stranami týkající se podmínek, za kterých tyto strany provádějí jednu z následujících činností:
 - a) společný výzkum a vývoj smluvních výrobků nebo smluvních technologií, který:
 - i) nezahrnuje společné využívání výsledků tohoto výzkumu a vývoje; nebo
 - ii) zahrnuje společné využívání výsledků tohoto výzkumu a vývoje;
 - b) placený výzkum a vývoj smluvních výrobků nebo smluvních technologií, který:
 - i) nezahrnuje společné využívání výsledků tohoto výzkumu a vývoje; nebo
 - ii) zahrnuje společné využívání výsledků tohoto výzkumu a vývoje;
 - c) společné využívání výsledků výzkumu a vývoje smluvních výrobků nebo smluvních technologií, prováděného mezi stejnými stranami podle předchozí dohody, na niž se vztahuje písmeno a);
 - d) společné využívání výsledků výzkumu a vývoje smluvních výrobků nebo smluvních technologií, prováděného mezi stejnými stranami podle předchozí dohody, na niž se vztahuje písmeno b);
 - 2) „dohodou“ se rozumí dohoda mezi podniky, rozhodnutí sdružení podniků nebo jednání ve vzájemné shodě;
 - 3) „výzkumem a vývojem“ se rozumí činnosti, jejichž cílem je získávání know-how, pokud jde o výrobky, technologie nebo postupy, provádění teoretické analýzy, systematických studií nebo pokusů, včetně pokusné a demonstrační výroby, technických zkoušek výrobků nebo postupů, zřizování nezbytných zařízení až k demonstračnímu rozsahu a nabývání práv duševního vlastnictví k výsledkům;
 - 4) „výrobkem“ se rozumí zboží nebo služba, včetně výrobků nebo služeb, které jsou mezistupněm konečných výrobků nebo služeb, a konečných výrobků nebo služeb;
 - 5) „smluvní technologií“ se rozumí technologie nebo postup vzniklé společným nebo placeným výzkumem a vývojem;

⁽⁷⁾ Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy (Úř. věst. L 1, 4.1.2003, s. 1).

- 6) „smluvním výrobkem“ se rozumí výrobek vzniklý společným nebo placeným výzkumem a vývojem nebo vyrobený za použití smluvních technologií;
- 7) „využíváním výsledků“ se rozumí výroba nebo distribuce smluvních výrobků nebo použití smluvních technologií nebo postoupení práv duševního vlastnictví nebo udělení licence k těmto právům nebo sdělení know-how nutného pro takovou výrobu, distribuci nebo použití;
- 8) „práva duševního vlastnictví“ zahrnují práva průmyslového vlastnictví, například patenty a ochranné známky, a autorská práva a práva příbuzná;
- 9) „know-how“ se rozumí celek praktických informací, které jsou výsledkem zkušeností a testování a jsou:
 - a) „tajné“, čímž se rozumí, že nejsou obecně známé nebo snadno dostupné;
 - b) „podstatné“, čímž se rozumí, že jsou důležité a užitečné pro výrobu smluvních výrobků nebo pro použití smluvních technologií; a
 - c) „identifikované“, čímž se rozumí, že jsou popsány dostatečně obsáhle tak, aby bylo možné ověřit, že splňují kritéria tajnosti a podstatnosti;
- 10) „společné“, čímž se v souvislosti s činnostmi prováděnými na základě dohod o výzkumu a vývoji rozumí činnosti, při kterých je práce:
 - a) prováděna společným týmem, organizací nebo podnikem;
 - b) společně svěřena třetí straně; nebo
 - c) rozdělena mezi strany formou specializace v oblasti výzkumu a vývoji nebo specializace v oblasti využívání;
- 11) „specializací v oblasti výzkumu a vývoje“ se rozumí situace, kdy je každá ze stran zapojena do výzkumných a vývojových činností, na něž se dohoda o výzkumu a vývoji vztahuje, a strany si mezi sebou rozdělí výzkumné a vývojové práce způsobem, který považují za vhodný; nepatří sem placený výzkum a vývoj;
- 12) „specializací v oblasti využívání“ se rozumí situace, kdy si strany mezi sebou rozdělí jednotlivé úkoly, jako je výroba nebo distribuce, nebo si vzájemně uloží omezení ohledně využívání výsledků, jako jsou omezení vztahující se na některá území, zákazníky nebo oblasti využití; patří sem situace, kdy pouze jedna strana vyrábí a distribuuje smluvní výrobky nebo používá smluvní technologie na základě výlučné licence udělené ostatními stranami;
- 13) „placeným výzkumem a vývojem“ se rozumí výzkum a vývoj, který provádí jedna strana a financuje financující strana;
- 14) „financující stranou“ se rozumí strana, která financuje placený výzkum a vývoj, aniž by sama prováděla výzkumné a vývojové činnosti;
- 15) „konkurenčním podnikem“ se rozumí skutečný nebo potenciální konkurent:
 - a) „skutečným konkurentem“ se rozumí podnik dodávající výrobek, technologii nebo postup, které mohou být na relevantním zeměpisném trhu zlepšeny, zastoupeny nebo nahrazeny smluvním výrobkem nebo smluvní technologií;
 - b) „potenciálním konkurentem“ se rozumí podnik, který by v případě, že neexistuje dohoda o výzkumu a vývoji, reálně a nejen pouze hypoteticky pravděpodobně vynaložil nejpozději do tří let další potřebné investice nebo nezbytné náklady, aby dodal výrobek, technologii nebo postup, které mohou být na relevantním zeměpisném trhu zlepšeny, zastoupeny nebo nahrazeny smluvním výrobkem nebo smluvní technologií;

- 16) „relevantním trhem výrobku“ se rozumí relevantní trh pro výrobky, které mohou být zlepšeny, zastoupeny nebo nahrazeny smluvními výrobky;
- 17) „relevantním trhem technologie“ se rozumí relevantní trh pro technologie nebo postupy, které mohou být zlepšeny, zastoupeny nebo nahrazeny smluvními technologiemi;
- 18) „aktivním prodejem“ se rozumí všechny formy prodeje kromě pasivního prodeje;
- 19) „pasivním prodejem“ se rozumí prodej, který reaguje na nevyžádané požadavky jednotlivých zákazníků včetně dodávky výrobků zákazníkovi, aniž by byl prodej zahájen díky aktivnímu cílení na určitého zákazníka, skupinu zákazníků nebo území, a včetně prodejů vyplývajících z účasti na zadávání veřejných zakázek nebo reakce na soukromé výzvy k účasti na veřejných zakázkách.

2. Pro účely tohoto nařízení zahrnují pojmy „podnik“ a „strana“ i jejich spojené podniky. „Spojenými podniky“ se rozumí:

- 1) podniky, v nichž má strana dohody o výzkumu a vývoji přímo nebo nepřímo jedno nebo více z následujících práv nebo pravomocí:
 - a) pravomoc vykonávat více než polovinu hlasovacích práv;
 - b) pravomoc jmenovat více než polovinu členů dozorčí rady, představenstva nebo orgánů právně zastupujících podnik;
 - c) právo řídit záležitosti podniku;
- 2) podniky, které mohou přímo či nepřímo v podniku, jenž je stranou dohody o výzkumu a vývoji, vykonávat jedno nebo více práv nebo pravomocí uvedených v bodě 1);
- 3) podniky, v nichž podnik uvedený v bodě 2) může přímo či nepřímo vykonávat jedno nebo více práv nebo pravomocí uvedených v bodě 1);
- 4) podniky, v nichž může strana dohody o výzkumu a vývoji spolu s jedním nebo více podniky uvedenými v bodech 1), 2) nebo 3) nebo v nichž mohou dva nebo více z posledně uvedených podniků společně vykonávat jedno nebo více práv nebo pravomocí uvedených v bodě 1);
- 5) podniky, v nichž vykonávají jedno nebo více práv nebo pravomocí uvedených v bodě 1) společně:
 - a) strany dohody o výzkumu a vývoji nebo jejich spojené podniky uvedené v bodech 1) až 4); nebo
 - b) jedna nebo více stran dohody o výzkumu a vývoji nebo jeden nebo více jejich spojených podniků uvedených v bodech 1) až 4) a jedna nebo více třetích stran.

Článek 2

Výjimka

1. Podle čl. 101 odst. 3 Smlouvy a podle ustanovení tohoto nařízení se čl. 101 odst. 1 Smlouvy nepoužije na dohody o výzkumu a vývoji.
2. Výjimka zavedená v odstavci 1 se použije, pokud dohody o výzkumu a vývoji obsahují omezení hospodářské soutěže spadající do působnosti čl. 101 odst. 1 Smlouvy.

3. Výjimka zavedená v odstavci 1 se rovněž použije na dohody o výzkumu a vývoji, které obsahují ustanovení o postoupení práv duševního vlastnictví nebo o udělení licence k těmto právům jedné nebo více stranám nebo subjektu zřízenému stranami za účelem provádění společného nebo placeného výzkumu a vývoje nebo společného využívání výsledků, za předpokladu, že uvedená ustanovení se dohody přímo týkají, jsou nezbytná pro její provádění a nepředstavují hlavní předmět dohody.

Článek 3

Přístup ke konečným výsledkům

1. Výjimka zavedená v článku 2 se použije za podmínek uvedených v odstavcích 2, 3 a 4 tohoto článku.
2. Dohoda o výzkumu a vývoji musí stanovit, že všechny strany mají plný přístup ke konečným výsledkům společného nebo placeného výzkumu a vývoje pro účely dalšího výzkumu a vývoje a pro účely využívání.
3. Přístup stanovený v odstavci 2 musí:
 - a) zahrnovat veškerá z něj vyplývající práva duševního vlastnictví a know-how;
 - b) být udělen, jakmile jsou výsledky výzkumu a vývoje k dispozici.
4. Pokud dohoda o výzkumu a vývoji stanoví, že si strany udělení přístupu k výsledkům pro účely dalšího výzkumu a vývoje nebo pro účely využívání vzájemně vynahradí, nesmí být tato náhrada natolik vysoká, aby přístupu fakticky bránila.
5. Výzkumné ústavy, akademické instituce nebo podniky provádějící výzkum a vývoj jako komerční činnost bez běžné aktivní účasti na využívání výsledků, se mohou dohodnout na tom, že využívání výsledků omezí na další výzkum a vývoj.
6. Pokud strany omezí svá práva na využívání výsledků v souladu s tímto nařízením, zejména pokud se specializují na oblast využívání, může být přístup k výsledkům pro účely využívání příslušným způsobem omezen.

Článek 4

Přístup k dosavadnímu know-how

1. Pokud dohoda o výzkumu a vývoji nezahrnuje společné využívání výsledků, použije se výjimka zavedená v článku 2 za podmínek uvedených v odstavcích 2 a 3 tohoto článku.
2. Dohoda musí stanovit, že každé straně musí být udělen přístup k veškerému dosavadnímu know-how ostatních stran, pokud je takové know-how nezbytné pro účely využívání výsledků.
3. Pokud dohoda stanoví, že si strany udělení přístupu ke svému dosavadnímu know-how vzájemně vynahradí, nesmí být tato náhrada natolik vysoká, aby tomuto přístupu fakticky bránila.

Článek 5

Společné využívání

1. Výjimka zavedená v článku 2 se použije za podmínky, že se společné využívání týká pouze výsledků, které splňují obě následující podmínky:
 - a) výsledky jsou nezbytné pro výrobu smluvních výrobků nebo pro použití smluvních technologií;
 - b) výsledky jsou chráněny právy duševního vlastnictví nebo představují know-how.

2. Pokud je jedna nebo více stran pověřena výrobou smluvních výrobků formou specializace v oblasti využívání, použije se výjimka zavedená v článku 2 za podmínky, že tyto strany jsou povinny plnit objednávky dodávek smluvních výrobků od ostatních stran kromě případů, kdy je splněna jedna z těchto podmínek:

- a) dohoda o výzkumu a vývoji rovněž stanoví, že distribuce bude prováděna společným týmem, organizací nebo podnikem nebo bude společně svěřena třetí straně;
- b) se strany dohodly na tom, že smluvní výrobky smí distribuovat pouze strana, která je vyrábí.

Článek 6

Prahy podílu na trhu a doba trvání výjimky

1. Pokud jsou dvě nebo více stran konkurenčními podniky ve smyslu čl. 1 odst. 1 bodu 15, výjimka zavedená v článku 2 se použije po dobu trvání výzkumu a vývoje, pokud v době uzavření dohody:

- a) v případě dohod o výzkumu a vývoji uvedených v čl. 1 odst. 1 bodě 1 písm. a) a c) celkový podíl stran dohody na relevantních trzích výrobků a technologií nepřesahuje 25 %;
- b) v případě dohod o výzkumu a vývoji uvedených v čl. 1 odst. 1 bodě 1 písm. b) a d) celkový podíl financující strany a všech stran, s nimiž financující strana uzavřela dohody o výzkumu a vývoji v souvislosti se stejnými smluvními výrobky nebo smluvními technologiemi, na relevantních trzích výrobků a technologií nepřesahuje 25 %.

2. Pokud strany nejsou konkurenčními podniky ve smyslu čl. 1 odst. 1 bodu 15, výjimka zavedená v článku 2 se použije po dobu trvání výzkumu a vývoje.

3. V případě dohod o výzkumu a vývoji, u kterých jsou výsledky společně využívány, se výjimka zavedená v článku 2 nadále použije po dobu sedmi let od okamžiku, kdy byly smluvní výrobky nebo smluvní technologie poprvé uvedeny na trh na vnitřním trhu, pokud jsou v okamžiku uzavření dohody uvedené v čl. 1 odst. 1 bodě 1 písm. a) nebo b) splněny podmínky stanovené v odstavci 1 nebo 2 tohoto článku. Aby se na dohody o výzkumu a vývoji uvedené v čl. 1 odst. 1 bodě 1 písm. c) a d) tato výjimka nadále vztahovala, musí být v okamžiku uzavření předchozí dohody uvedené v čl. 1 odst. 1 bodě 1 písm. a) nebo b) splněny podmínky stanovené v odstavci 1 nebo 2 tohoto článku.

4. Po uplynutí sedmiletého období uvedeného v odstavci 3 tohoto článku se výjimka zavedená v článku 2 nadále použije, pokud:

- a) v případě dohod o výzkumu a vývoji uvedených v čl. 1 odst. 1 bodě 1 písm. a) a c) celkový podíl stran dohody na relevantních trzích, k nimž smluvní výrobky nebo smluvní technologie patří, nepřesáhne 25 %;
- b) v případě dohod o výzkumu a vývoji uvedených v čl. 1 odst. 1 bodě 1 písm. b) a d) celkový podíl financující strany a všech stran, s nimiž financující strana uzavřela dohody o výzkumu a vývoji v souvislosti se stejnými smluvními výrobky nebo smluvními technologiemi, na relevantních trzích, k nimž smluvní výrobky nebo smluvní technologie patří, nepřesáhne 25 %.

5. Pokud celkový podíl příslušných stran na trhu nepřesáhne příslušný práh uvedený v odstavci 4 na konci sedmiletého období uvedeného v odstavci 3, ale následně uvedený práh přesáhne, výjimka zavedená v článku 2 se nadále použije po dobu dvou po sobě jdoucích kalendářních let následujících po roce, v němž byl příslušný práh podílu na trhu poprvé překročen.

Článek 7

Uplatňování prahů podílu na trhu

1. Pro uplatňování prahů podílu na trhu stanovených v čl. 6 odst. 1 a 4 se použijí pravidla stanovená v odstavcích 2, 3 a 4 tohoto článku.
2. Podíly na trhu se vypočítají na základě hodnoty prodeje na trhu, nebo pokud nejsou údaje o prodeji na trhu k dispozici, na základě objemů prodeje na trhu. Pokud nejsou údaje o objemech prodeje na trhu k dispozici, lze použít odhady odvozené od jiných spolehlivých informací o trhu, včetně výdajů na výzkum a vývoj nebo kapacitách pro výzkum a vývoj.
3. Podíly na trhu se vypočítají na základě údajů týkajících se předchozího kalendářního roku. Pokud předchozí kalendářní rok není pro postavení stran na relevantním trhu (relevantních trzích) reprezentativní, vypočítá se podíl na trhu jako průměr podílů stran na trhu za předcházející tři kalendářní roky.
4. Podíl podniků uvedených v čl. 1 odst. 2 bodě 5) na trhu se rozdělí stejným dílem mezi podniky mající jedno nebo více práv nebo pravomocí uvedených v čl. 1 odst. 2 bodě 1).

Článek 8

Tvrdá omezení

Výjimka zavedená v článku 2 se nevztahuje na dohody o výzkumu a vývoji, jejichž předmětem je přímo nebo nepřímo, samostatně nebo v kombinaci s jinými faktory pod kontrolou stran některé z následujících omezení:

- a) omezení svobody stran provádět výzkum a vývoj nezávisle nebo ve spolupráci se třetími stranami:
 - i) v oblasti, která nesouvisí s oblastí, které se dohoda o výzkumu a vývoji týká; nebo
 - ii) po dokončení společného nebo placeného výzkumu a vývoje v oblasti, které se dohoda o výzkumu a vývoji týká, nebo v související oblasti;
- b) omezení výroby nebo prodeje s výjimkou:
 - i) stanovení výrobních cílů v případě, že společné využívání výsledků zahrnuje společnou výrobu smluvních výrobků;
 - ii) stanovení prodejních cílů v případě, že společné využívání výsledků:
 - 1) zahrnuje společnou distribuci smluvních výrobků nebo společné udělování licencí na smluvní technologie; a
 - 2) je prováděno společným týmem, organizací nebo podnikem nebo je společně svěřeno třetí straně;
 - iii) praktik, které představují specializaci v oblasti využívání;
 - iv) omezení svobody stran vyrábět, prodávat, zadávat nebo udělovat licence na výrobky, technologie nebo postupy, které konkurují smluvním výrobkům nebo smluvním technologiím během období, u něhož se strany dohodly na společném využívání výsledků;
- c) stanovení cen při prodeji smluvních výrobků nebo udělování licencí na smluvní technologie třetím stranám, s výjimkou stanovení cen účtovaných přímým zákazníkům nebo stanovení licenčních poplatků účtovaných přímým nabyvatelům licence v případě, že společné využívání výsledků:
 - i) zahrnuje společnou distribuci smluvních výrobků nebo společné udělování licencí na smluvní technologie; a
 - ii) je prováděno společným týmem, organizací nebo podnikem nebo je společně svěřeno třetí straně;

- d) omezení území, na kterém smí strany pasivně prodávat smluvní výrobky nebo udělovat licence na smluvní technologie, nebo omezení zákazníků, kterým smí strany pasivně prodávat smluvní výrobky nebo udělovat licence na smluvní technologie, s výjimkou požadavku udělovat výlučné licence na výsledky výzkumu a vývoje jiné straně;
- e) omezení aktivního prodeje smluvních výrobků nebo smluvních technologií v rámci území nebo zákazníkům, kteří nebyli stranám výlučně přiděleni formou specializace v oblasti využívání;
- f) požadavek odmítnout uspokojit poptávku od zákazníků nacházejících se na území stran nebo od zákazníků jiným způsobem rozdělených mezi stranami formou specializace v oblasti využívání, pokud by tito zákazníci smluvní výrobky uváděli na trh na dalších územích v rámci vnitřního trhu;
- g) požadavek ztížit uživatelům nebo dalším prodejcům získávání smluvních výrobků od jiných dalších prodejců na vnitřním trhu.

Článek 9

Vyloučená omezení

1. Výjimka zavedená v článku 2 se nepoužije na následující závazky obsažené v dohodách o výzkumu a vývoji:
 - a) závazek nenapat:
 - i) po dokončení výzkumu a vývoje platnost práv duševního vlastnictví, která:
 - 1) strany mají na vnitřním trhu; a
 - 2) jsou významná pro výzkum a vývoj; nebo
 - ii) po skončení platnosti dohody o výzkumu a vývoji platnost práv duševního vlastnictví, která:
 - 1) strany mají na vnitřním trhu; a
 - 2) chrání výsledky výzkumu a vývoje;
 - b) závazek neudělovat licence třetím stranám na výrobu smluvních výrobků nebo použití smluvních technologií, pokud není dohodou stanoveno využívání výsledků společného nebo placeného výzkumu a vývoje jednou nebo více stranami a pokud k tomuto využívání dochází na vnitřním trhu vůči třetím stranám.
2. Ustanovením odst. 1 písm. a) není dotčena možnost stanovit ukončení dohody o výzkumu a vývoji v případě, že jedna ze stran napadne platnost práv duševního vlastnictví uvedených v odst. 1 písm. a) bodech i) a ii).
3. Pokud dohoda o výzkumu a vývoji obsahuje některá z vyloučených omezení uvedených v odstavci 1 tohoto článku, výjimka zavedená v článku 2 se nadále použije na zbývající část dohody o výzkumu a vývoji, pokud lze vyloučená omezení od této zbývající části oddělit a pokud jsou splněny ostatní podmínky tohoto nařízení.

Článek 10

Odnětí výhody v jednotlivých případech ze strany Komise

1. Podle čl. 29 odst. 1 nařízení (ES) č. 1/2003 může Komise výhodu výjimky zavedené tímto nařízením odejmout, pokud v konkrétním případě zjistí, že dohoda o výzkumu a vývoji, na kterou se vztahuje výjimka zavedená tímto nařízením, má přesto dopady, které nejsou slučitelné s čl. 101 odst. 3 Smlouvy.

2. Podle čl. 29 odst. 1 nařízení (ES) č. 1/2003 může Komise výhodu výjimky zavedené tímto nařízením odejmout, zejména pokud:

- a) existence dohody o výzkumu a vývoji podstatným způsobem omezuje možnost třetích stran provádět výzkum a vývoj v oblasti (oblastech) souvisejících se smluvními výrobky nebo smluvními technologiemi;
- b) existence dohody o výzkumu a vývoji podstatným způsobem omezuje přístup třetích stran na relevantní trh smluvních výrobků nebo smluvních technologií;
- c) strany bez objektivně oprávněného důvodu nevyužívají výsledky společného nebo placeného výzkumu a vývoje vůči třetím stranám;
- d) smluvní výrobky nebo technologie nejsou na celém vnitřním trhu nebo jeho podstatné části vystaveny účinné hospodářské soutěži; nebo
- e) existence dohody o výzkumu a vývoji by podstatným způsobem omezila v určité oblasti hospodářskou soutěž v oblasti inovací.

Článek 11

Odnětí výhod v jednotlivých případech ze strany orgánu pro hospodářskou soutěž členského státu

Jsou-li splněny podmínky čl. 29 odst. 2 nařízení (ES) č. 1/2003, může orgán pro hospodářskou soutěž členského státu výhodu výjimky zavedené tímto nařízením odejmout.

Článek 12

Přechodné období

Zákaz stanovený v čl. 101 odst. 1 Smlouvy se v období od 1. července 2023 do 30. června 2025 nevztahuje na dohody již platné dne 30. června 2023, které nesplňují podmínky pro výjimku zavedenou tímto nařízením, ale které splňují podmínky pro výjimku zavedenou nařízením (EU) č. 1217/2010.

Článek 13

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dne 1. července 2023.

Použije se do dne 30. června 2035.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 1. června 2023.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN